

I

(Lainsäätämisyksityksessä hyväksyttävät säädökset)

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/50/EU,

annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014,

jäsenvaltioiden välisen työntekijöiden liikkuvuuden edistämistä lisäeläkeoikeuksien hankkimista ja säilyttämistä parantamalla koskevista vähimmäisvaatimuksista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 46 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Henkilöiden vapaa liikkuvuus on yksi Euroopan unionin perusvapauksista. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 46 artiklassa määrätään, että Euroopan parlamentti ja neuvosto toteuttavat tavallista lainsäätämisyksitystä noudattaen ja Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa kuultuaan direktiivein ne toimenpiteet, jotka ovat tarpeen mainitun perussopimuksen 45 artiklassa määrätyn työntekijöiden vapaan liikkuvuuden toteuttamiseksi. Mainitun perussopimuksen 45 artiklan mukaan työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen kuuluu oikeus hakea työtä ja ”liikkua tässä tarkoituksessa vapaasti jäsenvaltioiden alueella”. Tällä direktiivillä pyritään helpottamaan työntekijöiden liikkuvuutta vähentämällä tiettyjen, työsuhteeseen liittyviä lisäeläkejärjestelmiä koskevien sääntöjen luomia liikkuvuuden esteitä.
- (2) Työntekijöiden sosiaalinen suojele eläkkeiden osalta taataan lakisääteisillä sosiaaliturvajärjestelmillä yhdessä työso-pimukseen liittyvien lisäeläkejärjestelmien kanssa, joista on tulossa yhä yleisempiä jäsenvaltioissa.
- (3) Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on laaja harkintavalta valita asianmukaisimmat toimenpiteet Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 46 artiklan tavoitteen saavuttamiseksi. Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1408/71 ⁽³⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 883/2004 ⁽⁴⁾ säädetty yhteensovittamisjärjestelmä ja etenkin kausien yhteenlaskemista koskevat säännöt eivät koske lisäeläkejärjestelmiä, lukuun ottamatta järjestelmiä, jotka on näissä asetuksissa määritetty kuuluviksi lainsäädännön piiriin tai joista jäsenvaltio on tehnyt tätä koskevan ilmoituksen näiden asetusten nojalla.
- (4) Neuvoston direktiivi 98/49/EY ⁽⁵⁾ on ensimmäinen lisäeläkeoikeuksia koskeva erityistoimenpide, jonka tarkoituksena on antaa työntekijöille paremmat mahdollisuudet harjoittaa oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

⁽¹⁾ EUVL C 185, 8.8.2006, s. 37.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 20. kesäkuuta 2007 (EUVL C 146 E, 12.6.2008, s. 216), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 17. helmikuuta 2014 (EUVL C 77 E, 15.3.2014, s. 1). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 16. huhtikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1971, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuvien palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä (EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ Neuvoston direktiivi 98/49/EY, annettu 29 päivänä kesäkuuta 1998, yhteisön alueella liikkuvien palkattujen työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksien suojaamisesta (EYVL L 209, 25.7.1998, s. 46).

- (5) Tämän direktiivin tavoitteena on helpottaa edelleen työntekijöiden liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä parantamalla lisäeläkejärjestelmien mukaisten lisäeläkeoikeuksien hankkimista ja säilyttämistä.
- (6) Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisten työntekijöiden lisäeläkeoikeuksien hankkimiseen ja säilyttämiseen, jotka siirtyvät yhden ainoan jäsenvaltion sisällä. Jäsenvaltiot voivat harkintansa mukaan käyttää kansallista toimivaltaansa laajentaakseen tämän direktiivin mukaisesti sovellettavat säännöt koskemaan järjestelmän niitä jäseniä, jotka vaihtavat työpaikkaa yhden ainoan jäsenvaltion sisällä.
- (7) Jäsenvaltio voi pyytää, että lähtevät työntekijät, jotka siirtyvät toiseen jäsenvaltioon, ilmoittavat tästä lisäeläkejärjestelmilleen.
- (8) Olisi otettava huomioon lisäeläkejärjestelmien ominaispiirteet ja erityisluonne samoin kuin niiden eroavaisuudet jäsenvaltioissa ja niiden välillä. Uusien järjestelmien perustaminen, nykyisten järjestelmien kantokyky sekä nykyisten eläkejärjestelmien jäsenten odotukset ja oikeudet olisi turvattava riittävällä tavalla. Tässä direktiivissä olisi myös otettava huomioon erityisesti työmarkkinaosapuolten asema lisäeläkejärjestelmien suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.
- (9) Tällä direktiivillä ei kyseenalaisteta jäsenvaltioiden oikeutta järjestää omat eläkejärjestelmänsä. Jäsenvaltioilla säilyy täysi vastuu tällaisten järjestelmien järjestämisestä, eikä niitä sen vuoksi velvoiteta ottamaan käyttöön lisäeläkejärjestelmien perustamista koskevaa lainsäädäntöä niiden saattaessa tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (10) Tässä direktiivissä ei rajoiteta työmarkkinaosapuolten autonomiaa niiden ollessa vastuussa eläkejärjestelmien perustamisesta ja hallinnoimisesta edellyttäen, että ne voivat varmistaa tässä direktiivissä säädetyn lopputulosten saavuttamisen.
- (11) Tätä direktiiviä olisi sovellettava kaikkiin kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti perustettuihin lisäeläkejärjestelmiin, jotka tarjoavat työntekijöille lisäeläkkeitä ja joita ovat esimerkiksi ryhmävakuutus sopimukset taikka yhdellä tai useammalla alalla hyväksytyt jakojärjestelmät, rahastoivat järjestelmät tai yritysten kirjanpidossa varauksina olevat eläkelupaukset, taikka mitä hyvänsä kollektiivisia tai muita vastaavia järjestelyjä.
- (12) Direktiiviä ei olisi sovellettava lisäeläkejärjestelmiin tai tapauksen mukaan tällaisten järjestelmien alajärjestelmiin, jotka on suljettu niin, että niihin ei enää oteta uusia jäseniä, koska uusien sääntöjen käyttöönotto voisi merkitä näille järjestelmille perusteetonta rasitetta.
- (13) Tällä direktiivillä ei saisi olla vaikutusta maksukyvyttömyyden varalta sovellettaviin takuujärjestelyihin tai korvausjärjestelyihin, jotka eivät ole osa työsuhteeseen liittyvää lisäeläkejärjestelmää ja joiden tarkoituksena on turvata työntekijöiden eläkeoikeudet yrityksen tai eläkejärjestelmän maksukyvyttömyystilanteessa. Tällä direktiivillä ei myöskään saisi olla vaikutusta kansallisiin vararahastoihin.
- (14) Tätä direktiiviä olisi sovellettava vain sellaisiin lisäeläkejärjestelmiin, joihin kohdistuva oikeus perustuu työsuhteeseen ja on sidottu eläkeiän saavuttamiseen tai muiden järjestelmässä tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen edellytysten täyttymiseen. Tätä direktiiviä ei sovelleta muihin yksilöllisiin eläkejärjestelyihin kuin niihin, jotka perustuvat työsuhteeseen. Jos työkyvyttömyys- ja perhe-eläke-etuudet liittyvät lisäeläkejärjestelmiin, tällaisia etuuksia koskevia oikeuksia voidaan säännellä erityissäännöillä. Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta voimassa olevaan kansalliseen lisäeläkejärjestelmiä koskevaan lainsäädäntöön ja sääntöihin, jotka koskevat tällaisia erityissääntöjä.
- (15) Kertaluonteista maksua, joka ei liity lisäeläkettä varten suoritettuihin maksuihin, joka maksetaan suoraan tai epäsuorasti työsuhteen päättyessä ja jonka vain työnantaja rahoittaa, ei olisi pidettävä tässä direktiivissä tarkoitettuna lisäeläkkeenä.
- (16) Koska lisäeläkkeiden merkitys keinona varmistaa ikääntyneiden henkilöiden elintaso kasvaa jatkuvasti monissa jäsenvaltioissa, olisi eläkeoikeuksien hankkimisen ja säilyttämisen edellytyksiä parannettava jäsenvaltioiden välisen työntekijöiden vapaan liikkuvuuden esteiden vähentämiseksi.
- (17) Se, että joissakin lisäeläkejärjestelmissä eläkeoikeudet voidaan menettää, jos työntekijän työsuhde päättyy ennen kuin hän on ollut järjestelmän jäsenenä tietyn vähimmäisajan (suojattujen oikeuksien saavuttamiseksi vaadittava odotusaika) tai ennen kuin hän on saavuttanut vähimmäisiän (suojattujen oikeuksien saavuttamiseksi vaadittava vähimmäisikä), voi estää jäsenvaltioiden välillä liikkuvia työntekijöitä saavuttamasta riittäviä eläkeoikeuksia. Pitkällä lisäeläkejärjestelmän jäsenyyden saavuttamiseksi vaadittavalla odotusajalla voi olla samankaltainen vaikutus. Tällaiset ehdot muodostavat siten esteitä työntekijöiden vapaalle liikkuvuudelle. Sitä vastoin jäsenyyttä koskevat vähimmäisikävaatimukset eivät ole vapaan liikkuvuuden este, ja näin ollen niitä ei käsitellä tässä direktiivissä.

- (18) Suojattujen oikeuksien saamista koskevia edellytyksiä ei olisi pidettävä verrattavina muihin eläkeoikeuden hankkimisehtoihin, joita on asetettu maksujakson osalta kansallisen lainsäädännön tai tiettyjen lisäeläkejärjestelmien, erityisesti maksuperusteisten järjestelmien, sääntöjen mukaisesti. Esimerkiksi järjestelmän aktiivisen jäsenyyden kautta koskeva vaatimus, joka jäsenen on täytettävä lisäeläkeoikeuden saamisen jälkeen voidakseen vaatia eläkettä vuosimaksuina tai pääomana, ei ole suojattujen oikeuksien saamisen edellyttämä odotusaika.
- (19) Jos työsuhde päättyy ennen kuin lähtevälle työntekijälle on kertynyt suojattuja eläkeoikeuksia ja jos järjestelmä tai työnantaja kantaa sijoitusriskin, erityisesti etuusperusteisissa järjestelmissä, järjestelmän olisi aina palautettava kyseisen työntekijän maksamat eläkemaksut. Jos työsuhde päättyy ennen kuin lähtevälle työntekijälle on kertynyt suojattuja eläkeoikeuksia ja jos lähtevä työntekijä kantaa sijoitusriskin, erityisesti maksuperusteisissa järjestelmissä, järjestelmä voi palauttaa kyseisten maksujen perusteella kertyneiden sijoitusten arvon. Tämä arvo voi olla suurempi tai pienempi kuin lähtevän työntekijän maksamat maksut. Vaihtoehtoisesti järjestelmä voi palauttaa maksetut maksut.
- (20) Lähtevillä työntekijöillä olisi oltava oikeus jättää suojatut eläkeoikeutensa vapaakirjaoikeuksina siihen lisäeläkejärjestelmään, jossa oikeus niihin on syntynyt. Vapaakirjaoikeuksien säilyttämisen kannalta turvan taso voidaan katsoa vastaavaksi, jos, erityisesti maksuperusteisissa järjestelmissä, lähtevälle työntekijälle annetaan mahdollisuus siirtää suojattujen eläkeoikeuksiensa arvo lisäeläkejärjestelmään, joka täyttää tässä direktiivissä säädetyt edellytykset.
- (21) Kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti olisi toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että vapaakirjaoikeudet tai niiden arvo säilyvät. Näiden oikeuksien arvo sillä hetkellä, jona jäsen jättää järjestelmän, olisi vahvistettava kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Jos näitä oikeuksia mukautetaan, olisi kiinnitettävä huomiota järjestelmän erityisluonteeseen, vapaakirjan saaneiden henkilöiden etuihin, järjestelmän edelleen aktiivisten jäsenten etuihin ja eläkettä jo saavien etuihin.
- (22) Tässä direktiivissä ei aseteta velvollisuutta vahvistaa vapaakirjaoikeuksille edullisempia ehtoja kuin järjestelmän aktiivisten jäsenten oikeuksille.
- (23) Jos lähtevän työntekijän suojatut eläkeoikeudet tai niiden arvo ei ylitä kyseisen jäsenvaltion vahvistamaa alarajaa ja jotta vältetään liialliset hallintokustannukset, jotka johtuvat arvoltaan vähäisten mutta monilukuisten vapaakirjaoikeuksien hallinnoimisesta, eläkejärjestelmille voidaan antaa mahdollisuus olla säilyttämättä tällaisia suojattuja oikeuksia ja sen sijaan maksaa lähtevälle työntekijälle suojattujen eläkeoikeuksien arvoa vastaava pääoma. Tarvittaessa siirtoarvo tai pääomamaksu olisi vahvistettava kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa vahvistettava tällaisia maksuja koskeva alaraja ottaen huomioon työntekijöiden tulevien eläketulojen riittävyys.
- (24) Tässä direktiivissä ei säädetä suojattujen eläkeoikeuksien siirroista. Jäsenvaltioiden välisen työntekijöiden liikkuvuuden helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi kuitenkin, erityisesti uusien lisäeläkejärjestelmien perustamisen yhteydessä, pyrittävä parantamaan suojattujen eläkeoikeuksien siirrettävyyttä niin paljon kuin mahdollista.
- (25) Rajoittamatta sitä, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/41/EY⁽¹⁾ säädetään, järjestelmän aktiivisille jäsenille ja vapaakirjan saaneille henkilöille, jotka harjoittavat tai aikovat harjoittaa oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, olisi pyynnöstä tiedotettava asianmukaisesti heidän lisäeläkeoikeuksistaan. Jos perhe-eläke-etuudet liittyvät eläkejärjestelmiin, jälkeen jääneillä edunsaajilla olisi oltava sama tiedonsaantioikeus kuin vapaakirjan saaneilla henkilöillä. Jäsenvaltioiden olisi voitava säätää, ettei tällaisia tietoja tarvitse toimittaa useammin kuin kerran vuodessa.
- (26) Lisäeläkejärjestelmien moninaisuuden vuoksi unionin olisi määriteltävä vain tavoitteet, jotka halutaan saavuttaa yleisellä tasolla, ja näin ollen direktiivi on asianmukainen oikeudellinen väline.
- (27) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on jäsenvaltioiden välisen työntekijöiden vapaan liikkuvuuden oikeuden käytön helpottaminen, vaan se voidaan tämän direktiivin ulottuvuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/41/EY, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2003, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (EUVL L 235, 23.9.2003, s. 10).

- (28) Tässä direktiivissä säädetään vähimmäisvaatimuksista, ja jäsenvaltiot voivat siten antaa tai pitää voimassa edullisempia säännöksiä. Tämän direktiivin täytäntöönpanoa ei voida käyttää perusteena kussakin jäsenvaltiossa vallitsevan tilanteen heikentämiseksi.
- (29) Komission olisi laadittava kertomus tämän direktiivin soveltamisesta viimeistään kuuden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulopäivästä.
- (30) Lisäeläkejärjestelmien järjestämistä koskevien kansallisten säännösten mukaisesti jäsenvaltiot voivat antaa direktiivin täytäntöönpanon työehtosopimuksia koskevien säännösten osalta työmarkkinaosapuolten tehtäväksi näiden yhteisestä pyynnöstä edellyttäen, että jäsenvaltiot toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ne voivat milloin tahansa taata tässä direktiivissä säädettyjen lopputulosten saavuttamisen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

Tällä direktiivillä annetaan säännöt, joiden tarkoitus on helpottaa jäsenvaltioiden välisen työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden harjoittamista vähentämällä tiettyjen, työsuhteeseen liittyviä lisäeläkejärjestelmiä koskevien sääntöjen luomia esteitä.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan lisäeläkejärjestelmiin lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 883/2004 soveltamisalaan kuuluvia järjestelmiä.
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:
 - a) lisäeläkejärjestelmiin, jotka tämän direktiivin voimaantulopäivänä eivät enää ota uusia aktiivisia jäseniä ja pysyvät näiltä suljettuina;
 - b) lisäeläkejärjestelmiin, joihin sovelletaan toimenpiteitä, joihin liittyy kansallisella lainsäädännöllä perustettujen hallinnollisten elinten taikka oikeusviranomaisten toimenpide ja joilla on tarkoitus säilyttää tai palauttaa ennalleen järjestelmien taloudellinen tilanne, likvidaatiomenettelyt mukaan luettuina. Tämä poissulkeminen ei jatku kyseisen toimenpiteen päättymisen jälkeen;
 - c) maksukyvyttömyystakuujärjestelmiin, korvausjärjestelmiin ja kansallisiin vararahastoihin; eikä
 - d) kertaluonteiseen maksuun, jonka työnantaja maksaa työntekijälle tämän työsuhteen päättyessä ja joka ei liity eläkkeen tarjoamiseen.
3. Tätä direktiiviä ei sovelleta työkyvyttömyys- ja/tai perhe-eläke-etuuksiin, jotka liittyvät lisäeläkejärjestelmiin, lukuun ottamatta perhe-eläke-etuuksia koskevien 5 artiklan ja 6 artiklan erityissäännöksiä.
4. Tätä direktiiviä sovelletaan vain sellaisiin työskentelykausiin, joita suoritetaan sen jälkeen, kun direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä 8 artiklan mukaisesti.
5. Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisten työntekijöiden lisäeläkeoikeuksien hankkimiseen ja säilyttämiseen, jotka siirtyvät yhden ainoan jäsenvaltion sisällä.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- a) 'lisäeläkkeellä' vanhuuseläkettä, josta on säädetty kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti perustetun lisäeläkejärjestelmän säännöissä;
- b) 'lisäeläkejärjestelmällä' kaikkia kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti perustettuja ja työsuhteeseen liittyviä ammatillisia vanhuuseläkejärjestelmiä, joiden on tarkoitus tuottaa palkatuille työntekijöille lisäeläke;
- c) 'järjestelmän aktiivisella jäsenellä' työntekijää, jolle voimassa oleva työsuhte antaa tai voi antaa oikeuden saavuttamista koskevien edellytysten täyttymisen jälkeen oikeuden lisäeläkkeeseen lisäeläkejärjestelmän säännösten mukaisesti;
- d) 'lisäeläkejärjestelmän jäsenyyden saavuttamiseksi vaadittavalla odotusajalla' työskentelykautta, joka joko kansallisessa lainsäädännössä tai lisäeläkejärjestelmän säännöissä tai työnantajan taholta vaaditaan ennen kuin työntekijä voi saada järjestelmän jäsenyyden;

- e) 'suojattujen oikeuksien saavuttamiseksi vaadittavalla odotusajalla' järjestelmän aktiivisen jäsenyyden kautta, joka joko kansallisessa lainsäädännössä tai lisäeläkejärjestelmän säännöissä vaaditaan oikeuden saamiseksi kertyneisiin lisäeläkeoikeuksiin;
- f) 'suojatuilla eläkeoikeuksilla' kaikenlaista oikeutta kertyneisiin lisäeläkeoikeuksiin, joka saadaan, kun lisäeläkejärjestelmän sääntöjen ja tarvittaessa kansallisen lainsäädännön mukaiset oikeuden saavuttamista koskevat edellytykset täyttyvät;
- g) 'lähtevällä työntekijällä' järjestelmän aktiivista jäsentä, jonka voimassa oleva työsuhde päättyy muista syistä kuin siitä, että hän tulee oikeutetuksi lisäeläkkeeseen, ja joka siirtyy jäsenvaltiosta toiseen;
- h) 'vapaakirjan saaneella henkilöllä' entistä järjestelmän aktiivista jäsentä, jolla on suojattuja eläkeoikeuksia lisäeläkejärjestelmässä mutta joka ei saa vielä lisäeläkettä tuosta järjestelmästä;
- i) 'vapaakirjaoikeuksilla' suojattuja eläkeoikeuksia, jotka säilyvät järjestelmässä, jossa ne ovat karttuneet vapaakirjan saaneelle henkilölle;
- j) 'vapaakirjaoikeuksien arvolla' kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti laskettua eläkeoikeuksien pääoma-arvoa.

4 artikla

Lisäeläkejärjestelmien mukaisten eläkeoikeuksien hankkimista koskevat ehdot

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraavien seikkojen varmistamiseksi:
 - a) sovellettaessa suojattujen oikeuksien saavuttamiseksi vaadittavaa odotusaikaa tai lisäeläkejärjestelmän jäsenyyden saavuttamiseksi vaadittavaa odotusaikaa tai kumpaakin, yhteenlaskettu kokonaisaika ei saa missään olosuhteissa ylittää lähtevien työntekijöiden osalta kolmea vuotta;
 - b) jos suojattujen eläkeoikeuksien saavuttamisen ehtona on vähimmäisikä, tämä ikä saa olla lähtevien työntekijöiden osalta enintään 21 vuotta;
 - c) jos työsuhde päättyy ennen kuin lähtevälle työntekijälle on karttunut suojattuja eläkeoikeuksia, lisäeläkejärjestelmän on palautettava lähtevän työntekijän maksamat tai hänen puolestaan maksetut maksut kansallisen lainsäädännön, työehtosopimusten tai muiden sopimusten mukaisesti, tai, jos lähtevä työntekijä vastaa sijoitusriskistä, joko maksetut maksut tai maksujen perusteella kertyneiden sijoitusten arvo.
2. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus sallia työmarkkinaosapuolten hyväksyä työehtosopimuksella erilaisia määräyksiä edellyttäen, että näillä määräyksillä annetaan vähintään yhtä hyvä suoja ja että niillä ei luoda esteitä työntekijöiden vapaalle liikkuvuudelle.

5 artikla

Vapaakirjaoikeuksien säilyttäminen

1. Jollei 3 ja 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lähtevien työntekijöiden suojatut eläkeoikeudet voivat säilyä siinä lisäeläkejärjestelmässä, jossa kyseiset oikeudet karttuivat. Näiden oikeuksien alkuperäinen arvo on 2 kohdan soveltamiseksi laskettava sen ajankohdan mukaan, jolloin lähtevän työntekijän voimassa oleva työsuhde päättyy.
2. Jäsenvaltioiden on eläkejärjestelmän säännöt ja käytännöt huomioon ottaen toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lähtevien työntekijöiden ja heidän edunsaajiensa vapaakirjaoikeuksia tai niiden arvoa käsitellään yhdenmukaisesti järjestelmän aktiivisten jäsenten oikeuksien arvon tai sillä hetkellä maksettavina olevien eläke-etuuksien kehityksen kanssa tai että niitä kohdellaan muilla oikeudenmukaiseksi katsottavilla tavoilla, kuten seuraavilla:
 - a) jos lisäeläkejärjestelmän eläkeoikeudet ovat karttuneet oikeutena nimellismäärään, turvaamalla vapaakirjaoikeuksien nimellisarvo;
 - b) jos karttuneiden eläkeoikeuksien arvo muuttuu ajan kuluessa, mukauttamalla vapaakirjaoikeuksien arvoa soveltaen seuraavia:
 - i) lisäeläkejärjestelmään sisältyvä korko, tai
 - ii) lisäeläkejärjestelmästä saatu sijoitustuotto;tai
 - c) jos karttuneiden eläkeoikeuksien arvoa mukautetaan esimerkiksi inflaatioasteen tai palkkatason mukaisesti, mukauttamalla vapaakirjaoikeuksien arvoa tätä vastaavasti soveltaen kansallisessa lainsäädännössä säädettyä tai työmarkkinaosapuolten sopimaa suhteellista rajaa.

3. Jäsenvaltiot voivat sallia, että eläkejärjestelmät eivät säilytä lähtevän työntekijän suojattuja oikeuksia, vaan että järjestelmät voivat maksaa lähtevälle työntekijälle työntekijän tietoisella suostumuksella, muun muassa perittävien maksujen osalta, suojattujen eläkeoikeuksien arvoa vastaavan pääoman, jos suojattujen eläkeoikeuksien arvo ei ylitä asianomaisen jäsenvaltion vahvistamaa alarajaa. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle sovellettavasta alarajasta.

4. Jäsenvaltioilla on oltava mahdollisuus sallia työmarkkinaosapuolten hyväksyä työehtosopimuksella erilaisia määräyksiä edellyttäen, että näillä määräyksillä annetaan vähintään yhtä hyvä suoja ja että niillä ei luoda esteitä työntekijöiden vapaalle liikkuvuudelle.

6 artikla

Tiedottaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että järjestelmän aktiiviset jäsenet voivat saada pyynnöstä tietoja siitä, miten työsuhteen päättymisen vaikuttaisi heidän lisäeläkeoikeuksiinsa.

Tietoja on annettava erityisesti seuraavien seikkojen osalta:

- a) lisäeläkeoikeuksien hankkimista koskevat ehdot ja niiden soveltamisen vaikutukset työsuhteen päättyessä;
- b) jäsenten suojattujen eläkeoikeuksien arvo tai suojattuja eläkeoikeuksia koskeva arvio, joka on tehty enintään 12 kuukautta ennen pyynnön esittämispäivää; ja
- c) vapaakirjaoikeuksien tulevaa käsittelyä koskevat ehdot.

Jos suojattujen eläkeoikeuksien varhainen käyttö on järjestelmän mukaan mahdollista pääoman maksamisella, annettaviin tietoihin on sisällyttävä myös kirjallinen selvitys siitä, että jäsenen olisi harkittava neuvojen pyytämistä kyseisen pääoman sijoittamisesta eläkkeen turvaamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vapaakirjan saaneet henkilöt saavat pyydettyä seuraavat tiedot:

- a) näiden henkilöiden vapaakirjaoikeuksien arvo tai vapaakirjaoikeuksia koskeva arvio, joka on tehty enintään 12 kuukautta ennen pyynnön esittämispäivää; ja
- b) vapaakirjaoikeuksien käsittelyä koskevat ehdot.

3. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan lisäeläkejärjestelmiin liitettyjen perhe-eläke-etuuksien osalta edunsaajiin siltä osin kuin on kyse perhe-eläke-etuuksien maksamisesta.

4. Tiedot on toimitettava selkeinä, kirjallisesti ja kohtuullisessa ajassa. Jäsenvaltiot voivat säätää, että tällaisia tietoja ei tarvitse toimittaa useammin kuin kerran vuodessa.

5. Tämän artiklan mukaiset velvoitteet eivät saa rajoittaa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten direktiivin 2003/41/EY 11 artiklan mukaisia velvoitteita, ja niitä on sovellettava näiden velvoitteiden lisäksi.

7 artikla

Vähimmäisvaatimukset ja oikeuksien tason säilyttäminen

1. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä tai pitää voimassa työntekijöiden lisäeläkeoikeuksien hankkimista, lähtevien työntekijöiden lisäeläkeoikeuksien säilyttämistä sekä järjestelmän aktiivisten jäsenten ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden tiedonsaantioikeutta koskevia edullisempia säännöksiä kuin ne, joista on säädetty tässä direktiivissä.

2. Tämän direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ei saa missään tapauksessa käyttää perusteena heikentää jäsenvaltioissa olemassa olevia lisäeläkeoikeuksien hankkimista ja säilyttämistä koskevia oikeuksia eikä järjestelmän jäsenten ja etuudensaajien tiedonsaantioikeutta.

8 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 21 päivänä toukokuuta 2018, tai jäsenvaltioiden on varmistettava, että työmarkkinaosapuolet ottavat sopimuksin käyttöön tarvittavat toimenpiteet viimeistään kyseisenä päivänä. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joiden avulla ne voivat taata tässä direktiivissä edellytetyt lopputulosten saavuttamisen. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa 1 kohdassa tarkoitetuissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

9 artikla

Kertomus

1. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi kaikki tämän direktiivin soveltamista koskevat käytettävissä olevat tiedot viimeistään 21 päivänä toukokuuta 2019.
2. Komissio laatii viimeistään 21 päivänä toukokuuta 2020 kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta ja toimittaa sen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.

10 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

11 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 16 päivänä huhtikuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. KOURKOULAS
